

במדינה

(סוף מעמוד 13)

צעירות וצעירות מאוד. גם אנשי או"ם מרבים להופיע במקום עם חתיכות.

השאננים והמוראג. בתגובה לשאלו תיו של כתב העולם הזה נמנעו שני מגדלי לר החניון הנהדר, נחמיה ברושנסקי וארמן פורטוגלי, להתייחס לנקודות שהעלה ה' כתב, חזרו והדגישו במקום זאת את ה' עובדה, אשר איש לא חלק עליה, שאזרחים מהוגנים רבים מרבים לבוא למקום עם מ' פחותיהם. גם ראש העירייה, רחביה אויב, סירב להכיר בכך כי פינת החמד המקסימה של עירו הולכת ומקבלת אופי שלילי. לא ייתכן שדברים כאלו קורים שם, טען.

לעומת השאננים, ישנו אחד מוראג. זהו מיכאל זמלמן, עולה חדש מאנגליה שהביא לארץ ששה קרוואנים סופר-מודרניים, בהם השקיע את כל כספו. בהמלצת משרד ה' תירות, השכיר את הקרוואנים שלו לחניון. אולם השימוש שנעשה ברכושו החל מוצא חן בעיניו פחות ופחות — עד שלבסוף פנה בתביעה למנהלי החניון לדאוג לשימוש נאות ברכושו.

תשובתם של אלו לא סיפקה אותו, וה' יחסים בין שני הצדדים הידרדרו לסיכסוך חריף, שהגיע עתה לשלב בו זרקו המנהלים את העולה מהקרן בו התגורר, ואילו הוא באמצעות עורך הדין חיים קאוני, הגיש ב' תגובה תביעה משפטית.

כאשר תברר התביעה בפני בית-המשפט, עשויים לעלות בפומבי כל אותן עובדות לא-נעימות, שכיום מסרבים מנהלי החניון וראש העירייה להכיר בקיומן.

חינוך

הבטחה ממשלתית

ישראל זוקקה להנדסאים. זהו מקצוע שאינו מושך במיוחד, בגלל תנאי המסובך רת והתעסקו של הנדסאים. לכן עושה ה' ממשלה ככל יכולתה כדי למשוך בני נוער ללמוד מקצועות הנדסאות. בשבוע שעבר נאלצו 29 מתלמידי בית-הספר להנדסאים בירושלים לעזוב את בית-הספר. הם גורשו על ידי המנהל האדמיניסטרטיבי של המוסד בשל סיבות כספיות.

למעשה גרש המנהל רק 20 תלמידים, אולם יתר התשעה עזבו מרצונם לאות הודות עם הבריהם. כל ה' הכריוו על שביטה כללית. ועד נבחר מטעמם יצא ל' ב' את הפרשה שגרמה לסילוקם אצל שמואל הראל, ממשרד העבודה. תשובתו היתה פסקנית: "זוהי מדיניות הממשלה מה שהובטח לכם בחודש ינואר בוטלו".

כיתה פרובלמטית. בחודש ינואר ה' שנה הודיע משרד העבודה על כונתו ל' פתוח בירושלים בית-ספר להנדסאים ב' שיתוף עם הטכניון. למעוניינים נמסר כי הלימודים ימשכו שנתיים. מאחר ומי ש' רוצה ללמוד מקצועות הנדסה יעדיף ללמוד בטכניון ולהיות מהנדס ולא הנדסאי, ה' פשו אנשי משרד העבודה דרך למשוך תלמידים לבית-הספר. הם הציעו תנאים כספיים מושכים ללימוד: מענק של 950 ל' לשנה ועוד להחאה של 750 ל' לזמן ארוך.

בשנה הראשונה קיבלו התלמידים את המענק וההלוואה המובטחים. אולם כשחזרו ללימודי השנה השנייה הסתבר להם כי המענק בוטל. הממשלה פגשו ביטלה את הבטחתה המפורשת מתוך הנחה שמי ש' למד כבר שנה אחת לא יפסיק את לימודי השנה השנייה והאחרונה שלו בגלל תשלום שכר לימוד. לתלמידים נמסר כי יוכלו לק' בל הלוואה בבנק הפועלים לתשלום שכר-הלימוד בריבית של שישה וחצי אחוז ל' שנה.

סיפר אברהם ב'חמו (23), אחד התלמידי דים שנזרקו: "אנו שש נפשות בבית. אבי נפטר ואני המפרנס היחיד. אחרי הלימודים הייתי עובד בשעות הערב בכל מיני ע' דות כדי לפרנס את המשפחה. מאיפה אשיג עכשיו כסף כדי לשלם את שכר-הלימוד? איך יכולה הממשלה להפר את דיברתה ולנטוש אותנו באמצע הקורס?"

כשהתבקש דובר משרד העבודה להגיב על הפרשה, השיב: "נכון, הממשלה ביטלה השנה את המילגה שהבטיחה. או מה? כ' לם הבינו את זה. רק כיתה אחת עושה פרובלמות".

מות מסוכנים, ובתחושות אלו היה משיג חומר רב.

חוברות "הבלש" —

ואנציקלופדיה

מקורות המימון שלו, בתחום ה' הקירות, היו בעיקר הבנקים, עבורם היה מבצע הקירות פיננסיים אודות לקו חות ומבקשי אשאי. בעזרת מימון זה היה דוד מסוגל לתת שירותים חנם ל' אנשים בצרה, שלא יכלו לשלם עבורם.

תדהר ואלמוג

הבלש דוד אלמוג, תלמידו של דוד תדהר, אשר נפטר השבוע, מספר:

כזה היה תדהר

בקרב הנוער דאז זכור דוד בעיקר ל' טובה בגלל סידרת חוברות הבלש שהוציא לאור. היתה זו סידרת חוברות של הרפת' קאות בלשיות, שזכתה להצלחה נדירה ו' אשר דוד שלם גדל עליה. התפוצה של החוברת השבועית, שמחירה היה חצי גרוש, היתה 1,500 עותקים — מספר חסר תקדים. בסידרה הראשונה, בת 36 חוברות, היה הגיבור דוד עצמו. בסידרה השנייה, בת

על הרכבת לקנטרה. כך היה מרווח חצי שעה.

בנסיעותיו ממצרים היה דוד חוזר תמיד עם נשים צעירות. כל נסיעה — עם אשה אחרת.

אך ידועה היתה נאמנותו לאשתו. הסוד היה פשוט: בביקורת הגבול, היה דוד מציג את הצעירה שבתברו כאשתו, ה' רשומה במספרו שלו. כך העלה לארץ, ב' צורה בלתי חוקית, עשרות יהודיות.

בלש

מלידה

דוד תדהר נולד להיות בלש. היתה לו עין כשל ערשת מצלמה, זיכרון פנומנאלי כשל מחשב, וכוסר נדיר להערכת נתונים ומצבים. "אם בלש אינו יודע מ' ה' נהג לומר, הוא חייב לדעת מי יודע זאת, והיכן לאתרו".

מעולם לא הצלחתי להקדימו בבוקר ל' משרד. המשרד היה נפתח ללקוחות ב' שמונה, אבל דוד נמצא ליד שולחנו כבר בשש. לא היה פרט שלא הקדיש לו את תשומת ליבו. הוא סמך על אנשיו בכל לב, ויחד עם זה היה עובר בערב עם המנקה לאורך החדרים, לבדוק אם הכל נוקה כהלכה. את המכתבים היה משליך לתיבה כמו ידו. שנים עברו עד שהצלחתי לשכנעו שאפשר לתת לי לזרוק אותם ב' עצמי. מה שלא מנע בעדו לצלצל אלי אחר כך, לשאול אם שלחתי את המכתבים ב' סדר.

מתחפש

לערבי

כאשר הכריוו זאב זיבוטינסקי ב'17 על הקמת הגרוד העברי, התגייס דוד לצבא הבריטי, שירת בגדוד יחד עם דוד ב'גוריון, לוי אשכול, יצחק ב'צבי ו' שאר גדולי הישוב.

כשחזר משירותו במצרים, מונה למפקד משטרת העיר החדשה בירושלים. הוא ה' פטר מתפקידו זה ב'26, לאחר שהברי' טים גילו שהוא זה שגילה את הרשימה הסודית של המלשינים והטכונים של ה' בולשת הבריטית.

דוד נאלץ לצאת את הארץ. הוא ע'ר למצרים, ונקבל שם בשמחה, רמונה כ' צנוור ובקצין המחלקה למלחמה בסמים. חמש שנים לאחר מכן חזר לארץ-ישראל, פתח מחדש את משרד החקירות שלו. זמן קצר לאחר מכן, הצטרפתי אליו.

בשנים 36—39 הוא היה מסטק חומר לאומר, עיתון הצהריים דאז של דבר. הייתה יוצא עימו מדי בוקר ליפו, שם היינו אוספים ידיעות על המתרחש בין יהודים לערבים. דוד אהב להתחפש ולחזור למקו-

דוד תדהר על סוסו, כקצין משטרה בימי המנדט הבריטי. מתחילת דרכו עזר תדהר לפעילות הציונית — בין אם על-ידי הברחת עולות ארצה, בין אם על-ידי תפוקת מידע חיוני שליקט והעביר לידיעת המוסדות של הישוב.

תדוד תדהר מגשתי בפעם הרא' שונה כחיי ביום שבת בצהריים, לפני 39 שנה. הוא היה אז בן 34, ובלש מסור רסם. אני הייתי בן 18, ועד אותה שבת בצהריים עסקתי כבר ב'14 מקצועות ש' נים, שבאף אחד מהם לא התוקתי מעמד יותר משבועיים. בעקבות פגישתנו זו הפ' כתי להיות בלש.

תדהר היה כמקצוע, אז, כבר 22 שנה.

קצין משטרה

דוד ואשתו בצילום ש' נעשה בתקופת היותו קצין משטרת ה' מנדט, כמפקד משטרת העיר החדשה בבירה.

הוא נהייה בלש בגיל 12, כאשר גל גני' בות הציון את שכונת מגוריו, ניה שאנן — אותה שכונה עברית בצפון יפו, ש' ממנה צמחה תל-אביב כולה. הפססוס בן 12 — בנו יחידו של רבי משה בצלאל, אחד מראשוני התעשיינים דאז וגבאי בית הכנסת — פתח בחקירה, גילה את הגנבים ואת הגניבות גם יחד.

כל נסיעה —

אשה אחרת

חד הרברים האהובים על דוד היה — שינוי הריהוט במשרד. לא אחת הייתי מגיע לעבודה — ומגלה שהוא שינה את מיקומם של כל רהיט ופרטי במקום. "צויכים להיות תמיד בתנועה", הסביר. "לא להיכנס להרגלים ולשיגרה".

הוא אהב את התנועה גם מתוך למשרד, ונסע הרבה. היו תקופות שהיה נוסע פע' מיים בשבוע למצרים. לא היתה לו סבל' נות לנוסע עם הרכבת מתל-אביב ללוד, ושם להמתין חצי שעה להחלפת רכבות. משום כך נהג לנוסע לרחובות. ושם עלה